

/ DOBRE PRAKSE KOMUNICIRANJA UKREPOV TRAJNOSTNE MOBILNOSTI /

Nela Halilović, IPoP – Inštitut za politike prostora
Velenje, 5. november 2024

SAMO 1 PLANET
CARE4CLIMATE

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO**

IPoP

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si

IPoP – Inštitut za politike prostora

www.ipop.si

/ NAŠE TEME /

Trajnostna mobilnost
Krepitev skupnosti
Podpora upravljanju
Odporno mesto

/ POSLANSTVO /

Podpiramo
skupnosti pri
trajnostnem
urejanju prostora..

Rinža

ipop

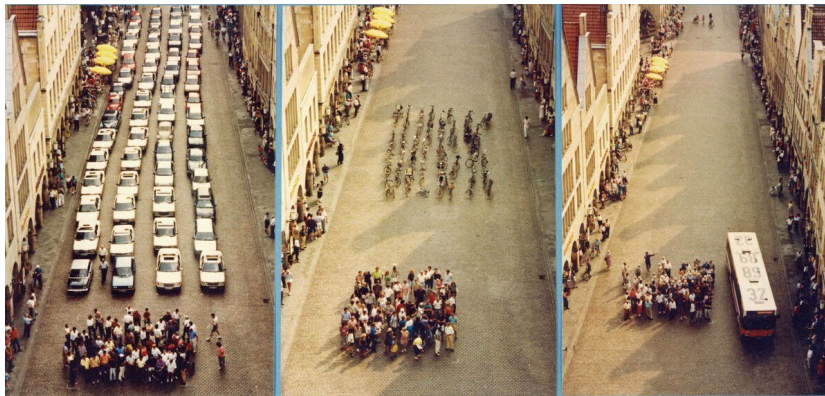
/ VOZNI RED /

1. Potovalne navade Slovencev
2. Spreminjanje potovalnih navad
3. Komuniciranje kot orodje spreminjanja potovalnih navad
4. Forum 30
5. Vprašanja

/ PROMET V SLOVENIJI JE PROBLEM /

Promet v Sloveniji ključno prispeva k podnebnim spremembam in povzroča visoke družbene stroške.

- Zdravje – kronične bolezni, sedentarni način življenja.
- Hrup.
- Varnost. Stroški prometnih nesreč.
- Stroški gospodinjstev.
- Gneča.
- Zasedanje prostora.

/ AVTOMOBIL SMO SE NAVADILI UPORABLJATI /

»Mesta načrtovana za avtomobile in promet, privabljajo avtomobile in promet, mesta načrtovana po meri ljudi pa privabljajo ljudi.«

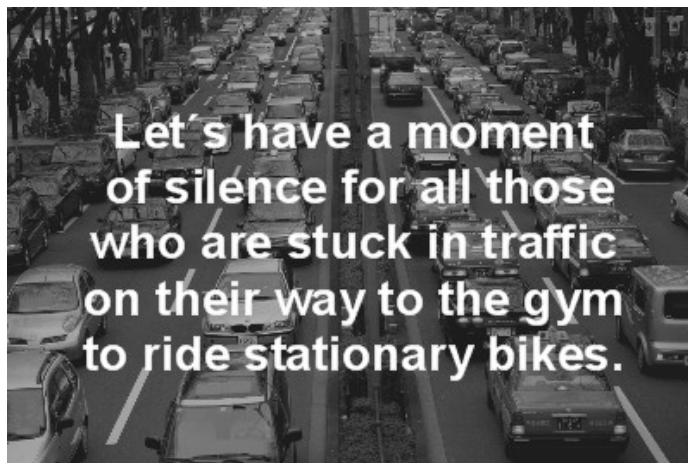
Fred Kent

- Razpršena poselitev, podaljševanje dnevnih poti, stagnacija JPP.
- Potovalne navade: Za določene poti uporabljamo vedno ista prevozna sredstva oz. načine potovanja.
Sprožilec: ponavljajoča pot (služba, fakulteta); Rutina: izbrana pot, izbrano prevozno sredstvo; Nagrada: prišel pravočasno na cilj;

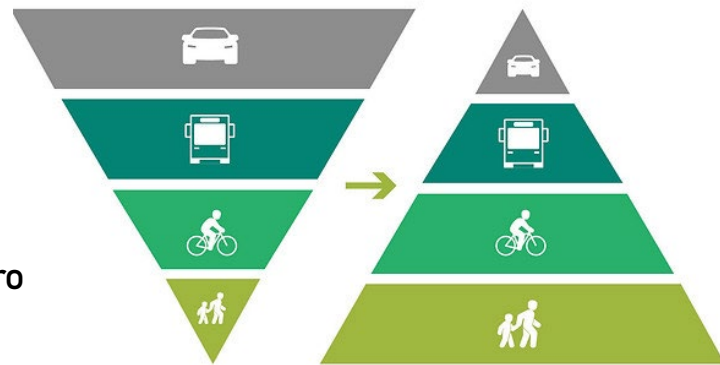
/ NERACIONALNO UPORABLJAMO AVTOMOBILE /

- 85 % vseh voženj opravljenih z avtomobilom v 2021;
- 1/5 voženj na poteh do 1 km, 1/2 voženj na poteh do 2 km (SURS, 2021);
Najpogosteje v šolo, fakulteto, prostočasne aktivnosti, manjše opravke, športne aktivnosti;
- Poti v službo tretjina do 5 km, polovica do 10 km;

/ KAKO USTVARITI NOVO (POTOVALNO) NAVADO? /

- Avtomobil je hiter, enostaven in udoben način.
- Za hojo in kolesarjenje ni ustrezne infrastrukture.
- Ni alternative (JPP).
- Trajnostna mobilnost.
- MZI/MOPE investiral preko 260 milijonov EUR v kolesarsko infrastrukturo (2015-2023), preko 500 km novih kolesarskih povezav; Investicije v JPP;
- Celostne prometne strategije;
- Mobilnostni načrti generatorjev prometa;
- Komuniciranje; Družbeni konsenz se spreminja;
- **Delež uporabe avtomobilov pa povečuje (modal split);**

/ KAKO USTVARITI NOVO (POTOVALNO) NAVADO? /

- Mehki ukrepi učinkoviti le ob spremljavi infrastrukturnih.
- **Omejevanje avtomobilov.**
- Zmanjševanje udobnosti vožnje z avtomobilom.
- Nižanje hitrosti, oženje vozišča, enosmerne ulice.
- Povečevanje stroška vožnje z avtomobilom.
- Cestnine, vstopnine v mestna središča, parkiranje.
- Podaljševanje vožnje z avtomobilom – čas.

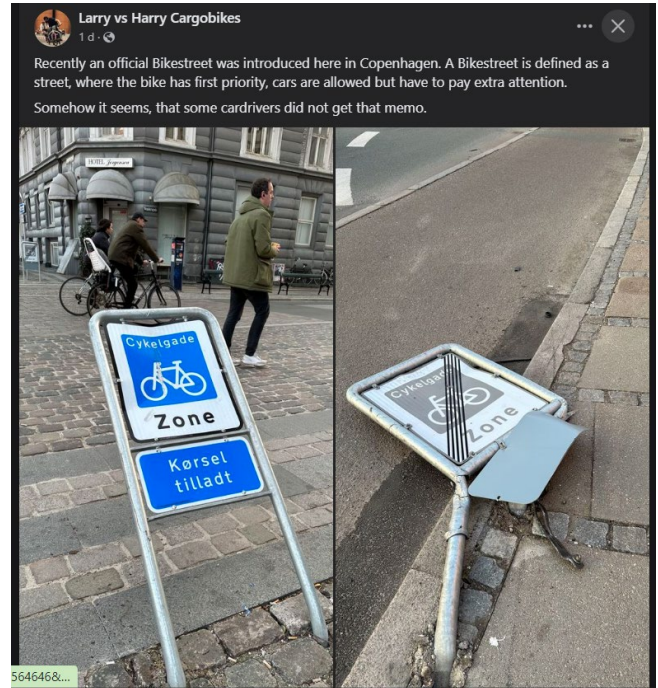
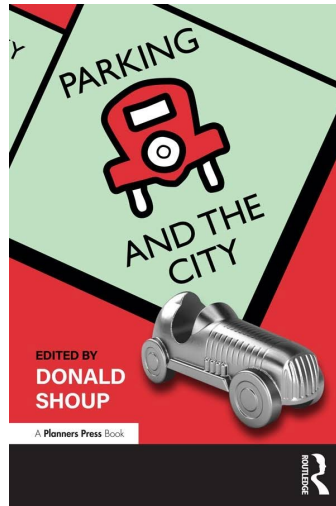

- Vnovični premislek ali je smiselno na neko dnevno pot z avtomobilom – nova pot/novo prevozno sredstvo – ponavljanje – nova navada.
- Hkrati ob drugih življenjskih spremembah (prehod iz fakultete v delo, poroka, družina, novo delo, selitev ...)

/ SPREMINJANJE (POTOVALNIH) NAVAD JE TEŽKO /

- Emocije.

"Thinking about parking seems to take place in the reptilian cortex, the most primitive part of the brain responsible for making snap judgments about fight-or-flight issues, such as how to avoid being eaten."
Donald Shoup

/ SPREMINJANJE (POTOVALNIH) NAVAD JE NUJNO! /

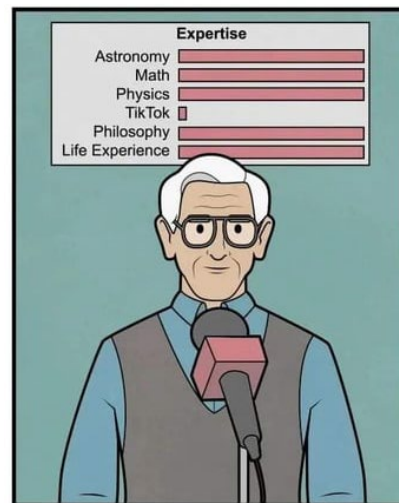
- Ustrezno komuniciranje kot orodje znižanja odpora prebivalcev ob uvajanju novih ukrepov.

POGOSTO, KONSTANTNO KOMUNICIRANJE
VEČ KOMUNICIRANJA
ŠE VEČ KOMUNICIRANJA

PODATKI
POJASNJEVANJE POZITIVNIH UČINKOV, KORISTI
VKLJUČEVALEN PRISTOP V ZGODNIH FAZAH
ODZIVANJE za ljudi, ki berejo

CILJNE SKUPINE – RAZLIČNI KANALI

YES,

BUT

/ PREPLAVLJENI SMO Z INFORMACIJAMI /

- Dnevno dobimo ogromne količine informacij
- Pozorni smo 8-12 sekund
- Kratka, jedrnata sporočila, ki jih ponavljamo v različnih oblikah

/ KDO KOMUNICIRA? /

- Strokovnjaki s področja komuniciranja
- Strokovnjaki s področja trajnostne mobilnosti

- Kdo resno misli?
 - Vplivneži – prednosti, nevarnosti
 - Odločevalci
 - Pešec, kolesar, voznik JPP
 - Otrok?

/ KAKO KOMUNICIRATI? /

- Spoštljivo – ne podcenjujmo!
- Ne prelagamo odgovornosti na posameznika

- Ne mešamo hrušk in jabolk – trajnostna mobilnost ≠ rekreacija
- Emocije
- Kratko in jedrnato
- Pogosto

MANJ KOT DVA S3 2024 x FEJMIČI: Je bil hitrejši na 2 km Bergant z avtomobilom ali Papič s kolesom?

IPoP Ljubljana
110 naročnikov

Naročite se

👍 105

🔗 Deli

176.092 ogledov 17. maj 2024

<https://www.youtube.com/watch?v=BpDVoadtqc4&list=PL6yANV78-DbFP3ScoPBTxTs7qv9BM6yby&index=5>

IPoP

/ KOGA NAGOVARJAMO? /

- Starši
- Zaposleni
- Prebivalci
- Mladi
- Starejši
- Splošna javnost
- Pešci, kolesarji, vozači
- ...

/ KAKO NAGOVARJAMO? /

- Dopis, letak, plakat
- Časopis, glasilo
- Javna razprava, delavnica
- Broška, parkirna ura
- Družbena omrežja
- Dogodki
- Video
- Prostorska intervencija
- ...

/ nagovarjati moramo vse ciljne skupine

/ nagovarjati moramo na različnih kanalih

/ sporočilo je isto, a prilagojeno

/ Primer iz prakse: FURAM 30 V TRBOVLJAH /

- Vabilo občinam – pomoč pri komuniciranju ukrepov trajnostne mobilnosti
- Prednost ukrepi, ki omejujejo avtomobile
- 10 prijav
- Uvedba Cone 30 na večjem delu Trbovelj
- Ponovitev spomladi 2025, 2026.

- **KAMPANJA FURAM 30**

Slogan

CGP

Materiali

Podatki pred in po uvedbi

Komunikacijska podpora

Stik z mediji

05. 09. 2024 14 min

Trbovlje "furajo" 30

V Trbovljah je prvi septembrski teden prinesel velike spremembe. Ne le, da se je začelo novo šolsko leto in so se na ulice vrnili šolarji, Trbovlje so dobile tudi novo prometno ureditev. V velikem delu mesta, natančneje med naseljema Vreskovo in Nasipi, je občina vzpostavila cono 30 - omejitev hitrosti so torej znižali na 30 km/h. Gre za del mesta, ki leži na pobočju, ceste so tam ozke in mnogokje nepregledne. Že prej jih je kar nekaj imelo omejitev 30 km/h, zdaj pa so to območje razširili in povezali v enotno cono s ciljem izboljšanja prometne varnosti. V reportaži iz Trbovelj lahko slišite, kako je občina načrtovala to ureditev, kakšne so izkušnje tujih mest, ki so uvedla omejitev 30 km/h na večjih območjih, in kako se na te spremembe odzivajo meščani.

VIDEO JAVNI SERVIS NA Jan Grilc

sta

Slovenija Svet Gospodarstvo Šport Kultura Zanimivosti

V Trbovljah razširili območje z omejitvijo hitrosti vožnje na 30 kilometrov na uro

Furam 30: Sprememba, ki Trbovlje uvršča na seznam naprednih evropskih prometnih praks

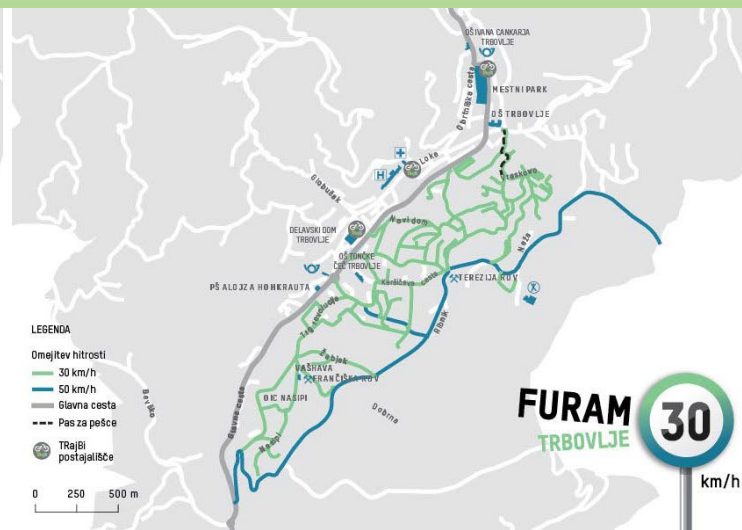
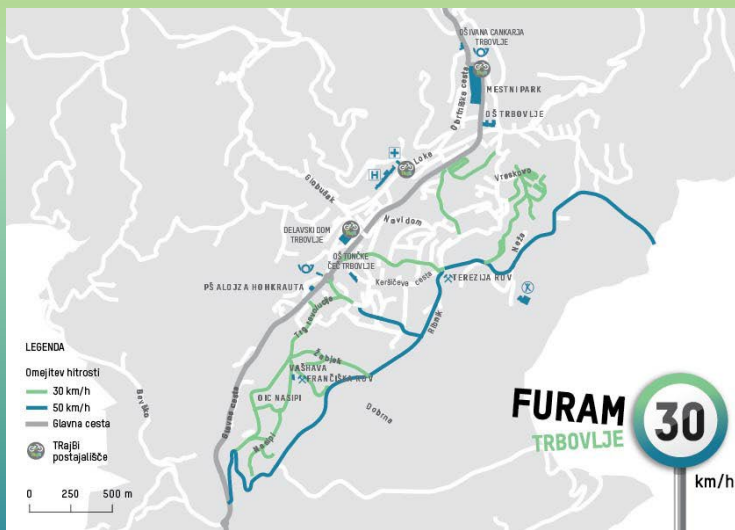
NOVICE

Trbovlje, 4.9.2024

ipop

Med Vreskovim in Nasipi furam 30!

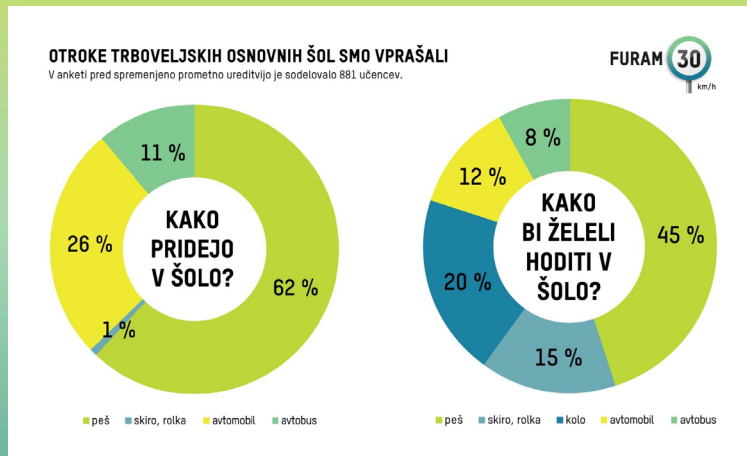
- Območje veliko dober 1km² (Največja Cona 30 v Sloveniji?)
- Že prej več delov z omejitvijo 30 km/h – povezava v enotno Cono 30
- Najbolj gosto naseljeno območje v Sloveniji – ni prostora za dodatno infrastrukturo za hojo in kolesarjenje

Ceste, varne za otroke, so varne za vse!

- Vsakodnevno na območju gre več kot 500 otrok peš v šolo peš (60 %)
- Več kot 80 % jih želi v šolo aktivno

- Odrasli smo odgovorni, da jim omogočimo.
- Manj kot je avtomobilov na njihovi poti, bolj je območje varno.

FURAM
TRBOVLJE

km/h

Več kot 80 % voznikov omejitev ni spoštovalo.

- Najvišja izmerjena hitrost vozila je bila 84 km/h. Sredi dneva.
- Pobude lokalnega prebivalstva za Cono 30.
- Uvedba ob prvem šolskem dnevu – oblikovanje novih potovalnih navad.

FURAM
TRBOVLJE

30

km/h

Kampanja Furam 30

- Slogan in CGP
 - Povezava z ostalimi projekti TM
 - Sleng
- Materiali – plakati, letaki, parkirne ure, broške
- Komuniciranje v prostoru
- Podatki pred in po uvedbi
- Komunikacijska podpora
 - Besedila, pojasnjevanje
- Stik z mediji
 - Lokalno, nacionalno
 - Tiskovna konferenca

FURAM
TRBOVLJE

km/h

Kampanja Furam 30

- Komuniciranje podatkov
- Ozaveščanje
- Varnost

FURAM
TRBOVLJE

km/h

En mesec kasneje

- Več kot 5000 avtomobilov manj na območju.
- Nižje povprečne hitrosti (6 km/h), nižje hitrosti 85 % avtomobilov (7km/h).
- Kaj to sploh pomeni?

KERŠIČEVA CESTA (merjeno od ponedeljka do četrтка)

	Število vozil	Razlika	Razlika (št. vozil)	Povprečna hitrost	Razlika	Razlika (hitrost)	V85%	Razlika	Razlika (hitrost)	Najvišja hitrost	Razlika
PRED (50 km/h)	8.895	0,26%	24	36 km/h	-25%	-9 km/h	43 km/h	-23%	-10km/h	73 km/h	-19%
PO (30 km/h)	8.919			27 km/h			33 km/h			59 km/h	

DOM IN VRT

	Število vozil	Razlika	Razlika (št. vozil)	Povprečna hitrost	Razlika	Razlika (hitrost)	V85%	Razlika	Razlika (hitrost)	Najvišja hitrost	Razlika
PRED (30 km/h)	21.649	-23%	-5.179	40 km/h	-16%	-6km/h	48 km/h	-13,5%	-6km/h	84 km/h	-13%
PO (30 km/h)	16.470			33,5 km/h			42 km/h			73 km/h	

VRESKOVO

	Število vozil	Razlika	Razlika (št. vozil)	Povprečna hitrost	Razlika	Razlika (hitrost)	V85%	Razlika	Razlika (hitrost)	Najvišja hitrost	Razlika
PRED (50 km/h)	3.961	-25%	1.002	36,5 km/h	-10%	-3,5 km/h	45 km/h	-8,9%	-4km/h	98 km/h	-5%
PO (30 km/h)	4.963			33 km/h			41 km/h			93 km/h	

FURAM
TRBOVLJE

km/h

Prevajanje varnosti na cesti splošni javnosti

- Znižanje povprečne hitrosti – Zmanjšanje možnosti smrti iz 25 % na 10 %
- Znižanje hitrosti 85 % avtomobilov – Zmanjšanje možnosti smrti iz 50 % na 25 %
- Razlika med 7 m v zavorni poti je lahko razlika med trkom ali pravočasnim ustavljanjem

Povprečna skupna hitrost		Padec z višine	Možnost smrti pri trku s pešcem	
				Zavorna pot
PRED	38 km/h	6,5 m	25%	21 m
PO	32 km/h	4,5 m	10%	16 m

Hitrost 85 % vozil		Padec z višine	Možnost smrti pri trku s pešcem	
				Zavorna pot
PRED	45 km/h	9,0 m	50%	28 m
PO	38 km/h	6,5 m	25%	21 m

FURAM
TRBOVLJE

km/h

Nela Halilović

nela.halilovic@ipop.si / www.ipop.si

f IPoP – Inštitut za politike prostora

t @_ipop

in IPoP – Institute for spatial policies

▶ IPoP Ljubljana

IPoP

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si